

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002994

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-07-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Опанасенко Оксана Віталіївна

2. Oksana V. Opanasenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 015

Назва наукової спеціальності: Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Професійна освіта

Дата захисту: 25-08-2025

Спеціальність за освітою: Соціальна педагогіка

Місце роботи здобувача: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 159

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.25.05.13, 14.27.25, 14.27.09, 14.43.43, 14.43.50

Тема дисертації:

1. Професійна підготовка майбутніх фахівців соціальної сфери до роботи з молоддю у територіальних громадах
2. Professional training of future specialists in the social sphere for work with youth in territorial communities

Реферат:

1. Дослідження присвячено професійній підготовці майбутніх фахівців соціальної сфери до роботи з молоддю у територіальних громадах. Представлено теоретичний аналіз проблеми формування готовності майбутніх фахівців соціальної сфери до роботи з молоддю у територіальних громадах. Обґрунтовано характеристику провідних наукових підходів до проблеми формування готовності фахівців соціальної сфери до роботи з молоддю у територіальних громадах, шляхом аналізу психолого-педагогічних досліджень з проблеми професійної підготовки фахівців соціальної сфери до роботи з молоддю, який дозволив виокремити групи авторів, наукові праці яких знаходяться у площині досліджуваної проблеми: роботи з проблем вивчення територіальних громад; праці в галузі професійної педагогіки; роботи з технології і методики професійної підготовки фахівців соціальної сфери до роботи з молоддю у територіальних

громадах. Професійна підготовка фахівців соціальної сфери до роботи з молоддю у територіальних громадах у сучасних психолого-педагогічних дослідженнях трактується як багатофакторна структура, головне завдання якої полягає в набутті кожним студентом особистісного смислу діяльності, формуванні фахової майстерності, постійно зростаючому інтересі до роботи з молоддю у територіальних громадах, а також розвитку успішності в діяльності за рахунок усвідомлення норм, стандартів, еталонів, особливостей соціальної, соціально-педагогічної роботи, що відображає професіоналізм майбутнього фахівця соціальної сфери. Визначено особливості професійної діяльності фахівця соціальної сфери у територіальних громадах, до яких належать: виявлення сімей та окремих дітей і підлітків, молоді у територіальній громаді, які потребують соціального захисту; встановлення причини конфліктів молоді у територіальній громаді, що виникають у навчальній та позанавчальній сфері, у сім'ї та ін.; надання допомоги в сімейному вихованні, в діяльності педагогічного колективу школи; проведення соціально-педагогічних консультацій з важковиховуваними дітьми та молоддю; проведення виховної роботи, організація дозвілля молоді у територіальній громаді; формування здорового способу життя, метою якого є профілактика шкідливих звичок, пропаганда здорового способу життя серед населення територіальних громад із обов'язковим залученням до цього процесу дітей та молоді; робота з сім'ями, що мають на вихованні прийомних дітей, з малозабезпеченими, багатодітними сім'ями та неблагополучними родинами; робота з молоддю, яка має особливі потреби (особи з інвалідністю); соціально-педагогічна адаптація молоді у територіальних громадах, профорієнтаційна робота; правова профілактика та просвітницька робота з молоддю у територіальних громадах; робота з обдарованою молоддю в територіальних громадах, сприяння для розвитку різних видів обдарованості; налагодження контактів з соціальними інститутами в територіальних громадах, сприяння розв'язанню труднощів та конфліктів і гарантувати соціальний захист молоді територіальних громад, сприяти спільній діяльності різних громадських та державних організацій і установ з надання необхідної допомоги групам ризику в територіальних громадах. Проведено аналіз стану професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери у вітчизняних закладах вищої освіти, аналіз засвідчує неоднозначність та несистемність процесу професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери до роботи з молоддю у територіальних громадах, у чому переконує аналіз навчально-методичного забезпечення виокремлених ЗВО України, їх освітніх програм. Це свідчить про недостатню зорієнтованість освітнього процесу на цілеспрямовану підготовку студентів до роботи з молоддю у територіальних громадах. Розроблено структурну модель підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери до роботи з молоддю у територіальних громадах. Визначено чотири рівні готовності майбутніх фахівців соціальної сфери до діяльності (високий, середній, достатній і низький) та подано їх змістові характеристики. Експериментально перевірено ефективність методики професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери до роботи з молоддю у територіальних громадах, яка відбувалась поетапно.

2. The research is dedicated to the professional training of future specialists in the social sphere for work with youth in territorial communities. A theoretical analysis of the problem of forming the readiness of future social sphere specialists for work with youth in territorial communities is presented. The characteristics of leading scientific approaches to the problem of forming the readiness of social sphere specialists for work with youth in territorial communities are justified by analyzing psychological and pedagogical research on the professional training of social sphere specialists for working with youth. This analysis allowed the identification of groups of authors whose works are in the field of the researched problem: works on the study of territorial communities; research in professional pedagogy; works on the technology and methodology of professional training for social sphere specialists to work with youth in territorial communities. Professional training of social sphere specialists to work with youth in territorial communities in modern psychological and pedagogical research is interpreted as a multifactorial structure, the main task of which is for each student to acquire personal meaning in the activity, form professional skills, an increasing interest in working with youth in territorial communities, and the development of success in the activity through awareness of norms, standards, and benchmarks, as well as the specifics of social and socio-pedagogical work, reflecting the professionalism of the future social sphere specialist. The features of the professional activity of a social sphere specialist in territorial communities have been

identified, including: identifying families, children, adolescents, and youth in the community who need social protection; determining the causes of conflicts among youth in the territorial community that arise in educational and extracurricular spheres, in families; providing assistance in family upbringing, in the activities of the school's pedagogical staff; conducting socio-pedagogical consultations with difficult-to-educate children and youth; conducting educational work, organizing youth leisure in the territorial community; promoting a healthy lifestyle aimed at preventing harmful habits, promoting a healthy lifestyle among the population of territorial communities, with mandatory involvement of children and youth in this process; working with families that have foster children, low-income, large, and dysfunctional families; working with youth with special needs (people with disabilities); socio-pedagogical adaptation of youth in territorial communities, career guidance; legal prevention and educational work with youth in territorial communities; working with gifted youth in territorial communities, promoting the development of various types of talent; establishing contacts with social institutions in territorial communities, helping solve difficulties and conflicts, guaranteeing social protection for youth in territorial communities, and fostering joint activities of various public and state organizations in providing necessary assistance to risk groups in territorial communities. An analysis of the state of professional training for future social sphere specialists in domestic higher education institutions has been conducted. The analysis reveals the ambiguity and lack of systematization in the professional training process of future social sphere specialists for working with youth in territorial communities, as evidenced by the analysis of educational and methodological support of selected higher education institutions in Ukraine and their educational programs. This indicates insufficient orientation of the educational process towards the targeted training of students for work with youth in territorial communities. A structural model for preparing future social sphere specialists for work with youth in territorial communities has been developed. Four levels of readiness of future social sphere specialists are identified (high, medium, sufficient, low), and their content characteristics are provided. The effectiveness of the methodology for preparing future social sphere specialists for working with youth in territorial communities has been experimentally verified.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Опанасенко О. Підготовка соціальних педагогів до роботи з молоддю сільської місцевості за сучасних умов: новітні тенденції. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2020. Вип. 29. Т. 3. С. 194–199.
- Опанасенко О. The concept of socio-pedagogical competence of future social teachers in the system of professional training for work with rural youth. Scientific Journal of Polonia University. 2020. Vol. 39. No. 2. P. 191–197.
- Опанасенко О. В. Аналіз освітніх програм професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів в умовах сьогодення. Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія «Педагогіка. Психологія». 2024. Вип. 5. С. 118–124.
- Опанасенко О. Соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю в закладах освіти територіальних громад під час воєнного стану. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. 2024. № 3. С. 60–64.

- Опанасенко О. В. Особливості практичної підготовки майбутніх фахівців спеціальності 231 «Соціальна робота» за освітньо-професійною програмою «Соціальна педагогіка». Соціальна педагогіка: теорія та практика. 2024. № 2. С. 119–125.
- Опанасенко О. Соціально-педагогічний супровід дітей та молоді-переселенців у територіальних громадах. Академічні студії. Серія «Педагогіка». 2024. Вип. 4. С. 124–130.

Наукова (науково-технічна) продукція: запропоновано визначення сутності понять: «професійна підготовка фахівців соціальної сфери до роботи з молоддю у територіальних громадах»

Соціально-економічна спрямованість: методика професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери до роботи з молоддю у територіальних громадах

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U004694

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кубіцький Сергій Олегович

2. Serhii O. Kubitskyi

Кваліфікація: к. пед. н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернуха Надія Миколаївна

2. Nadiia M. Chernukha

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5250-2366

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сейко Наталія Андріївна

2. Nataliya A. Seyko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6197-9553

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, буд. 40, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Осадченко Інна Іванівна

2. Inna I. Osadchenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0682-5145

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Демченко Ірина Іванівна

2. Iryna I. Demchenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.03, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4302-7564

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Сопівник Ірина Віталіївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Сопівник Ірина Віталіївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Боярчук Сергій Васильович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна